

JUSTIITSMINISTEERIUM

Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee

Teie 16.10.2024
Meie 11.11.2024

nr 2-5/24-01611
nr 8-2/7432

Seisukoha edastamine õiguskantsleri seaduse ja prokuratuuriseaduse muutmise seaduse eelnoole (523SE)

Justiitsministeeriumile tehti Riigikantselei 17.10.2024 resolutsiooni kohaselt ülesandeks vaadata läbi Rahandusministeeriumi seisukoht Riigikogu EKRE fraktsiooni poolt 14.10.2024 algatatud õiguskantsleri seaduse ja prokuratuuriseaduse muutmise seaduse eelnõu (524SE) osas ja esitada ettepanek Vabariigi Valitsuse seisukoha kujundamiseks. Rahandusministeeriumi ei ole pidanud vajalikuks oma seisukohta eelnõu kohta kujundada.

Eelnõu kohaselt täiendatakse õiguskantsleri seadust ja prokuratuuriseadust selliselt, et õiguskantsleri ja peaprokuröri esinduskulud makstakse edaspidi välja esitatud kuludokumentide alusel. Esinduskulude väljamaksmise korra ja alused kehtestab eelnõu järgi Riigikogu korruptsioonivastane erikomisjon.

Eelnõu seletuskirjas on muuhulgas selgitatud, et täpne ja läbipaistev kuluhüvitiste süsteem aitab ennetada korruptsiooni ja võimu kuritarvitamist.

Kui eesmärk on ennetada korruptsiooni ning võimu kuritarvitamist, tuleks vastavad muudatused ette näha tervikuna kõigis seadustes, mis sätestavad esinduskulude maksmist.

Kehtiv õigus näeb ette esindamisega seotud kulude hüvitamise riigi poolt lisaks riigi peaprokurörile ning õiguskantslerile ka Vabariigi Presidendile Vabariigi Presidendi ametihübe seaduse^[1] §-ga 3, Vabariigi Valitsuse liikmetele Vabariigi Valitsuse seaduse^[2] §-ga 31¹ ning riigisekretärile sama seaduse § 79 lõikega 3¹, Riigikogu liikmetele Riigikogu liikme staatuse seaduse^[3] §-ga 30, Riigikohtu esimehele kohtute seaduse^[4] §-ga 76¹, riigikontrolörile riigikontrolli seaduse § 27 lõikega 7¹. Ainus seadus sellest loetelust, mis kohustab kuludokumente esitama, on Riigikogu liikme staatuse seadus.

Eelnõu seletuskirjast puudub analüüs, mis veenvalt kinnitaks seda, et Riigikogu liikmete poolt esinduskulude osas kuludokumentide esitamise kohustus on ennast õigustanud ning aidanud oluliselt kaasa korruptsiooni ennetamisele ning võimu kuritarvitamise vältimisele. Ka ei ole eelnõule lisatud rakendusakti või selle kavandit. Seetõttu ei ole võimalik hinnata väljamaksmise korda ja aluseid, mõistmaks, kuidas muudatus aitab oluliselt võidelda korruptsiooniga.

Seletuskirjas puudub ka selgitus, miks esinduskulude väljamaksmise kord ja alused soovitakse kehtestada Riigikogu korruptsioonivastase erikomisjoni poolt.

Ülaltoodust tulenevalt teeme ettepaneku eelnõu mitte toetada.

^[1] <https://www.riigiteataja.ee/akt/106072023113>

^[2] <https://www.riigiteataja.ee/akt/124052024008>

^[3] <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016022>

^[4] <https://www.riigiteataja.ee/akt/104012024004>

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Kaidi Meristo 54200081
Kaidi.Meristo@just.ee